DESALNIETTEMIN
JEROEN STRUYS

Schrijven staat vrij

Tom Hanks schrijft te veel over borsten en haar. Tot die conclusie kwam *The Guardian* bij het lezen van *Uncommon type*, de verhalenbundel waarmee de Hollywoodacteur onlangs zijn literaire debuut maakte. Wat een vuig, vies, seksistisch boek is me dat, zeg. 'Hanks is geen Harvey,' klinkt het, 'maar hij is van dezelfde wereld'.

Sinds de zaak rond Harvey Weinstein zijn alle mannen in Hollywood verkrachters, net zoals alle moslims sinds 9/11 terroristen zijn. Misschien is dit een periode van besmetting waar ze maar even door moeten – hadden ze maar niet al die tijd weggekeken of hun ogen gesloten voor het gedrag van de rotte appels. Die Hollywoodmiljonairs hebben trouwens ons medelijden niet nodig – en blanke mannen hebben zo al zelfmedelijden genoeg. Neem dat van me aan.

Maar het gaat toch wat ver om het schrijven over borsten in een literair werk op één hoop te gooien met verkrachting. Alles in proporties: Hanks schrijft in zijn Amerikaans zedig boek bedroevend weinig over borsten. En met die vermaledijde mannelijke blik valt het ook best wel mee. 'Even voorstellen' is een verhaal over een

In de nasleep van de onthullingen over Harvey Weinstein doemt een nieuwe preutsheid op

jonge actrice die inderdaad 'stevige borsten' heeft. Mag het? Het verhaal gaat er net over dat ze geen werk wil vinden omwille van haar uiterlijk, maar omwille van haar talent en drive. Spoiler: het lukt.

Een ander verhaal gaat over een single moeder die haar hart opent voor haar buurman die, het mag gezegd, beschikt over een uit de kluiten gewassen telescoop. Over de omvang van haar borsten? Geen woord.

In de nasleep van de onthullingen over Harvey Weinstein doemt een nieuwe preutsheid op. Daar hebben mannen noch vrouwen bij te winnen. Laten we het wangedrag van mannen die zich onaantastbaar wanen een halt toeroepen, ook in België. En laten we vooral blijven schrijven over het uiterlijk van personages, zowel mannen als vrouwen en al wie daar tussen zit. De dag dat literatuur steriel wordt, mogen ze de boeken toe doen.

De held in de nieuwe **'Assassin's creed'** is voor één keer niet blank. © rr

Diversiteit is ook in games belangrijk

Het moet niet altijd een prinses zijn die gered moet worden

Eind deze week komt de nieuwe 'Assassin's creed' van gameontwikkelaar Ubisoft uit. Daarin kruipen spelers in de huid van de Egyptische Bayek. Games zijn niet langer een hobby voor uitsluitend blanke jongetjes.

LARS DE WILDT

Waarom spelen we in games altijd blanke heteromannen die knokken met zombies en schieten op Arabieren? Waarom redden we altijd prinsessen? De afgelopen jaren is de discussie rond rassen-, gender- en andere vormen van diversiteit in games hoog opgelopen. Zeker nu blijkt dat de helft van de gamers vrouwelijk is, rijst de vraag waarom we nooit eens een vrouw spelen of een prins redden.

Maar stilaan beginnen de makers op die vragen in te spelen met andere personages. Het Amerikaanse Naughty Dog, een studio in dienst van Sony, liet in 2013 met *The last of us* al zien dat een veertienjarige met complexe motivaties én (homo-)seksuele verlangens een boeiend personage kan zijn. Ellie, het hoofdpersonage, is een puber die haar ouders kwijt is. Ze lijkt immuun voor het zombievirus dat door de post-apocalyptische wereld van *The last of us* raast. Samen met de oudere man Joel gaat ze op zoek naar veiligheid, ver van zombies, kannibalen en verkrachters. Geen prinses die gered moet worden dus, al oordeelde Sony dat het te risicovol was om een meisje op de cover van een game te zetten. Dat zou niet verkopen.

> Voorbeelden genoeg van vrouwelijke, homo- of biseksuele hoofdpersonages. Maar één element bleef constant: de huidskleur is steevast blank

Datingsimulator

In 2015 gaf *Life is strange* ons een soortgelijke heldin: Max Caulfield mocht prompt op de cover en had geen mannelijke medespeler meer nodig. Het spel werd met meer dan drie miljoen verkochte titels een onverwachte culthit. De gamers kregen met Max een middelbare scholier en aspirant-fotografe met biseksuele verlangens als hoofdpersonage. En recenter liet de Nederlandse ontwikkelaar Guerrilla Games in 2017 zien dat je gigantische winsten kunt maken zonder mannelijk personage. Het populaire *Horizon: zero dawn* laat spelers door een met robotdinosaurussen gevulde savanne lopen als Aloy een stoere, heldhaftige vrouw. Ze is een sterk personage dat niet geseksualiseerd wordt en dat geen mannelijke tegenspeler nodig heeft.

Maar diversiteit is niet alleen een kwestie van vrouwelijke aanwezigheid. In de loop van dit jaar zagen we ook een stortvloed aan ontwikkelaars die het aandurfden om allerlei rollen te schrijven die altijd al te weinig aan bod kwamen. Zo kropen gamers deze zomer massaal in de huid van single homoseksuele vaders. In *Dream daddy: a dad dating simulator* is het belangrijk om voor je dochter te zorgen en om te daten met andere vaders. Het spel viel op vanwege de *dad jokes* (slechte grappen zoals ook úw vader ze het beste maakt), maar het bleef populair om een andere reden: het toonde homoseksuele liefde als alledaags, herkenbaar en iets heel normaals.

Als vrouw verkleed

Dream daddy werd gemaakt door minder dan tien mensen, maar ook grote games zetten in op diversiteit: aan *Horizon: zero dawn* werkten zes jaar lang 250 mensen, de game kostte zo'n 45 miljoen euro en bracht een veelvoud op. En zelfs langlopende series gaan met hun tijd mee. Zo werd de nieuwe *Zelda*, een serie die al sinds 1986 bestaat, dit jaar enthousiast onthaald door nonbinaire en transgendergamers. De toch al androgyne mannelijke held verkleedt zich namelijk als vrouw.

Voorbeelden genoeg van vrouwelijke, homo- of biseksuele hoofdpersonages dus, en zelfs van personages met diagnoses zoals de schizofrene vrouwelijke held uit *Hellblade*. Maar één element bleef constant: de huidskleur is steevast blank.

Het valt te hopen dat *Assassin's creed* met de Egyptische Bayek de weg effent voor meer niet-blanke helden. De gamesector is economisch namelijk sterk gegroeid: er wordt meer geld mee verdiend dan met film. Komt daar nu ook culturele groei bij? Juist omdat het eigen aan gaming is dat je in de huid van iemand anders kruipt, zou het interessant zijn dat niet-mannelijke, niet-blanke spelers zich steeds vaker herkennen in de hoofdpersoon.

Als 2017 het jaar was van sterke vrouwen, homoseksuele mannen en niet-blanken in games, mag 2018 van ons non-binaire en transgenderhoofdpersonen brengen, met wie we verkennen hoe het is om in een andere klasse of religie geboren te zijn. Of waarom niet eens een hoofdrolspeler met een handicap?

'Horizon: zero dawn': je bent een stoere, heldhaftige vrouw. © rr

'Life is strange': kruip in de huid van een middelbare scholier met biseksuele verlangens. © rr

'Assassin's creed origins': een nieuwe start?

Op zoek naar herbronning, keert 'Assassin's creed' verder dan ooit terug in de tijd: 'Assassin's creed origins' dompelt de speler onder in de woelige nadagen van het Egyptische rijk. We kruipen in de huid van Bayek, die Cleopatra zal helpen om haar troon te heroveren en een rol zal spelen in het ontstaan van de Assassijnen-orde.
100 miljoen keer gingen de 'Assassin's creed'-games al over de toonbank. Maar de jongste twee games stelden teleur – ook aan de kassa. En dus besliste producent Ubisoft om een pauze in te lassen. Een gevaarlijke gok, in een gamingindustrie die het steeds meer moet hebben van dure blockbusters die elk jaar een nieuwe aflevering krijgen.
Twee jaar hebben fans moeten wachten op 'Origins'. Dat het nieuwe spel is ontwikkeld door hetzelfde team als de (ook door critici) hoog geprezen 'Assassin's creed IV: black flag', heeft de verwachtingen opgedreven. Net als in 'Black flag', krijgt de speler weer grote vrijheid om de spelwereld te verkennen.
Dit is overigens dé topweek van het gamingjaar: vrijdag komt naast 'Assassin's creed origins' ook de hypergewelddadige nazifantasie 'Wolfenstein 2: the new colossus' uit en het familievriendelijke 'Super Mario odyssey'.
(dod)

'Op straat in Brussel ben ik weleens in het kruis gegrepen'

Dat is aanranding, maar je kunt er amper iets tegen beginnen, zegt tv-presentatrice **DANIRA BOUKHRISS TERKESSIDIS:** 'Ook daar geldt: seks draait vooral om de macht.'
(In 'Humo')

Wetenschap

Stephen Hawking doet website crashen

'Ik hoop mensen te inspireren om meer naar de sterren en minder naar hun schoenen te kijken', zegt astrofysicus Stephen Hawking op de website van de Universiteit van Cambridge, waar begin deze week zijn PhD-doctoraatscriptie gepubliceerd werd. Zodra bekend raakte dat het proefschrift van Hawking er gratis beschikbaar is, crashte de site.

Hawking schreef in 1966 zijn doctoraatsthesis 'Properties of expanding universes', met theorieën over het ontstaan van het heelal. De scriptie is al jarenlang het meest opgevraagde item in de afgeschermde onlinedatabase van de universiteit, die iedere paar maanden honderden aanvragen ontvangt van personen die het werk willen downloaden.

In het kader van de tiende internationale 'Open Acces Week', waarin aandacht wordt gevraagd voor het vrij toegankelijk maken van (wetenschappelijke) publicatie, is het proefschrift gratis te downloaden. Met 60.000 downloads was de belangstelling te groot voor de servers van de site, die overbelast raakten.

Hawking (75) lijdt aan de zenuwziekte ALS, en belandde daardoor al op jonge leeftijd in een rolstoel. Zijn stem wordt door een computer aangestuurd. (ed)

Stephen Hawking. © ap